

LAO C' , ZAKLADATEĽ ČÍNSKEHO TAOIZMU, VO SVETLE NOVOODHALENÝCH HISTORICKÝCH SÚVISLOSTÍ

MARINA ČARNOGURSKÁ

ČARNOGURSKÁ, Marina. Laozi, founder of Classical Chinese Taoism in the light of newly discovered historical documents. *Historický časopis*, 2009, 57, 1, pp. 19-41, Bratislava.

Since the authorship and origin of the most frequently translated Chinese philosophical work *Dao De jing* is still doubted by many historians of philosophy, not only in the West, but also in China, this study analyses not only all the previously known historical sources, but also texts connected with the work of Laozi newly discovered by Chinese archaeological research. On the basis of this, and on the basis of field research in specific places connected with the life of the Old Master (Laozi), who wrote this important work for the history of world philosophy, the author reconstructs the real facts of the philosopher's life in the second half of the 6th century BC, and the reasons why his work was unknown in official philosophical circles in China until the end of the 3rd century BC. Shedding new light on these still often misinterpreted facts, is important because the philosophical views contained in the *Dao De jing* are becoming an ever more topical inspiration, not only for Chinese, but for global post-modern philosophy.

Historical conditions of the creation Taoist philosophy. Its founder Laozi. The newly discovered copies of his work from Guodian and Mawangdui. Louguantai, the place of origin of the *Dao De jing*.

Obdobie 6. storočia pred n. l., keď Lao c' (Laozi),¹ zakladateľ čínskeho taoizmu, pravdepodobne žil, predstavuje v čínskych dejinách posledné storočie historického obdobia čínskymi historikmi oficiálne nazývaného *Čchun čchiou* (*Chunqiu* 春秋), čiže „Od Jari do Jesene“ (722 – 481 pred n. l.). Dnes toto obdobie materiálne dokumentujú už len bohato zdobené bronzové a nefritové rituálne nádoby či ďalšie podobné umelecké predmety (spolu s textami odliatymi v nich alebo vyrytými do nich v podobe predreformného tzv. „veľkopečatného“ čínskeho ideografického písma), a zároveň i viaceré ukážky technicky už veľmi zdokonalených vtedajších zbraní, pretože všetky ostatné artefakty

1 Pretože sa už vo všetkej modernej sinologickej literatúre používa čínska medzinárodne uznávaná transkripcia, tzv. *pinyin* (čítaj „pchinjin“), ktorej výslovnosť je však bežne veľmi ťažko zrozumiteľná, uvádzam popri našej slovenskej transkripcii čínskych mien a názvov pri každom prvýkrát použitom čínskome mene či názve v tejto práci v zátvorke aj túto čínsku oficiálnu transkripciu, a tak teda v súlade s pravidlami slovenského pravopisu i slovenskými pravopisnými normami je tu vždy prepis čínskych mien a názvov priebežne najprv v slovenskej (pôvodne československej) transkripcii čínštiny, ktorá je z hľadiska čínskej výslovnosti omnoho transparentnejšia, a potom z dôvodu možnosti overovania si čitateľmi alebo ich štúdiá uvádzaných tu faktov aj v zahraničnej alebo čínskej historiografickej literatúre podobného druhu, vkladám popri slovenskom prepise do textu aj prepisy v *pchinjine* (*pinyin*), čiže v oficiálnej čínskej fonetickej abecede, medzinárodne uzakonenej a používanej na fonetický prepis čínskych ideografických znakov, mien a názvov do európskych jazykov tak v Číne, ako i všade inde vo svete.